

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose šte. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Leto X. - Štev. 42

Gorica - četrtek 23. oktobra 1958 - Trst

Posamezna številka L 30

PRAZNIK KRISTUSA KRALJA DE GAULLEOVO PISMO

Ob 25-letnici škofovstva msgr. Santina

Zadnja nedelja v oktobru je posvečena Kristusu Kralju. Danes obračamo posebno pozornost drugi božji osebi, nanjo mislimo, njo častimo, pred njo poklekamo, izražamo besede vdanosti, goreče ljubezni in neomajne zvestobe, njej darujemo naša srca in poklanjamo naše osebe. Praznik, ki ga obhajamo, je izredno lep in veličasten. Spominja nas na veliko krščansko resnico, ki je obsežna v naslednjih glavnih stavkih:

1. G. Jezus Kristus je kralj. Tako je sam izjavil, tako ga slika sv. pismo stare in nove zaveze, tako je razodel Sv. Duh, tako uči in veruje nezmotljiva kat. Cerkev skozi vsa stoletja. Če imajo navadni zemljani visoki naslov kralja, koliko bolj to zasluži učlovečeni Bog Sin.

2. G. Jezus Kristus je Kralj vseh kraljev in vrhovni Gospod, On je najvišji Vladar, Kralj vseh ljudstev, vseh narodov in vseh oblastnikov. Vsak plemenit človek razume in ve, da je Bog neskončno vzvišen nad ubogim človekom. G. Jezus Kristus je Bog in kot tak ima pod seboj in z največjo lahkoto obvlada vse ljudi in vsako človeško oblast. Pa tudi kot človek presega on zaradi svoje najbolj popolne človeške narave prav vse človeške vladarje.

3. G. Jezus Kristus je naš in občečloveški kralj. Glejmo v njem našega preljubega Gospoda, našega Zveličarja in Odrešenika. On sam bodi naš pravi in najvišji in najljubši Kralj, naj bo vedno slavljen in čislán! Njemu zvesto služimo, njega ljubimo in po božje častimo!

4. G. Jezus Kristus je Kralj vesolja, Kralj nezmagljive moči, večne zmage in nesmrtni slave. Tisti, ki je iz nič naredil in ustvaril vse stvari, tisti ima tudi neomejeno oblast nad celim stvarstvom. Jezus je torej kot stvarnik vsemirja tudi popolni gospodar vsemirja, gospodar in kralj vsega stvarstva. Stvari so nastale v času, stvari so ustvarjene in preminejo, On pa je od vekomaj do vekomaj, vsemogočen, nezmagljiv in večno zmagovit. Njegov tron je neporušljiv in njegovo žezlo neizpodbitno. Sonce in luna, zvezde in zemlja, vetrovi in viharji, morja in reke, vode in gore, angeli in svetniki, verne duše in hudi duhovi, vse, prav vse mu je pokorno. Njegova moč in volja sta neskončni.

5. G. Jezus Kristus je Kralj ne v političnem, ampak predvsem v duhovnem smislu; On ni navaden zemeljski kralj, marveč nebeški in božji kralj; ni le Kralj enega naroda, temveč Kralj vseh ljudi in celega človeškega rodu. Sam je dejal, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta, njegovo kraljestvo ni človeško, ampak božje, ni zgolj naravno, marveč nadnaravno. Kristusovo kraljestvo so v prvi vrsti nebesa z blaženimi, angeli in svetniki. Njegovo kraljestvo na zemlji je Cerkev, kjer nevidno živi in deluje. Njegov izvoljeni

sedež je tabernakelj, kjer biva, sprejema, posluša, blagoslavlja in hrani svoje vernike. Kristusovo kraljestvo so duše, in sicer vse človeške duše, ustvarjene za večni blagor. Vendarle Kristusova oblast ni omejena le na duše, ampak nujno obsega osebe kot take, obsega vse oblike človeškega življenja, obsega politiko in politiko, obsega, kot rečeno, vse ljudi, cel svet in vesoljno stvarstvo. Vse mora biti pokorno in podrejeno Kristusu Kralju, vse mora služiti njemu in vse mora priznati njegovo vrhovno oblast.

6. G. Jezus Kristus je najvišji kralj in poslednji sodnik, neskončno dober, usmiljen, pravičen in svet. On bo sodil vse ljudi, dobre bo nagradil z večnim življenjem in večno blaženostjo v nebesih, hudobne pa pognal v večni pekel. V njegovih rokah je naša rešitev in večna usoda, v njem naša nebeska sreča. On vse vidi in vse ve in v njem ni nobene napake. On nas bo sodil in izrekel sodbo večne odločitve in veljave. Bodimo vedno z njim! Kdor ni z njim, je že pogubljen. Bodimo zvesti Jezusovi podaniki, dajmo mu v službo celo našo osebo! Molimo za njegove nasprotnike, da prestopijo na njegovo stran, pod njegov močni prapor! Molimo za grešnike, da se spreobrnejo in dosežejo srečo Kristusovega kraljestva! — Pridi, Kristus Kralj! Pridi in vladaj povsod! M. S.

BOJ PROTI DRAGINJI V ITALIJI

Vsi čutimo, kako nevzdržno, čeprav tiho rastejo cene v Italiji. Posebno se to občuti pri hrani. Tudi letos, ko je bila za nekatere pridelke izredno dobra letina, niso prav nobene cene padle. Vlada je spoznala, da je treba nekaj ukreniti, sicer bo vsa njena socialna in gospodarska politika doživela polom, če se bodo cene dvignile. Vsled tega je ministrski svet na zadnji seji sprejel vrsto ukrepov za pobijanje draginje. Ti ukrepi so stopili že v veljavo; glavni so:

1. Cena bencinu se bo s 1. nov. znižala za 7 lir pri litru.
2. Vlada je dovolila uvoz velikih količin raznih prehranskih proizvodov, kot n. pr. masla, potem prešičev, goveje živine itd. Nove velike količine uvoženega blaga naj bi prisilile tudi domače proizvajalce, da bi znižali cene ali vsaj da jih ne bi dvigali z izgovorom, da blaga ni. Pri maslu so to že dosegli. Prva poročila pravijo, da so se cene že ustalile in se začele celo nižati. Kajti dvignju cen so pogosto krivi tudi špe-

Pretekli ponedeljek je predsednik francoske vlade De Gaulle poslal vladnemu predstavniku in vojaškemu poveljniku v Alžiru generalu Salanu pismo, ki je spričo odločnosti in jasnosti marsikoga presenetilo. Pismo vsebuje namreč ukaze in določila, kako naj se prihodnje politične volitve v Alžiriji vršijo. Zato predvsem ukazuje vsem častnikom, naj se takoj umaknejo iz vseh političnih organizacij, kot so tako zvani »odbori za javno blaginjo« in drugi. Poleg tega je vsem vojaškim častnikom in drugim državnim funkcionarjem prepovedano kandidirati pri volitvah, ki bodo 30. novembra. Pri tem pravi, da višji narodni interesi zahtevajo, da se morajo volitve vršiti v popolni svobodi in ob udeležbi vseh strank in struj, pa naj se zavzemajo za kakršnokoli ureditev Alžirije. Vsem mora biti zajamčena popolna svoboda volilne propagande in glasovanja, tudi pripadnikom alž. osv. fronte. Glavna naloga vojske je poskrbeti, da se bo glasovanje vršilo v redu in miru brez vsakega pritiska.

Ta pogumni korak generala De Gaulle je presenetil in vznevoljil

francoske skrajneže v Alžiru kakor strela z jasnega. V prvi zmedenosti so sklicali svoj odbor. Toda poveljnik padalcev gen. Masu je brž uvidel, da je nesmiselno se upirati in je z ostalimi častniki izstopil iz odbora za javno blaginjo. Ostali so samo civilni predstavniki in še ti močno razdeljeni. Za četrtek so napovedali protestno stavko, toda general Salan je zborovanje prepovedal. Med vlado in skrajneži se je ozračje zaostroilo. Vsi so napeto pričakovali, kako se bo stvar končala. Toda čas in razmere so govorile v prid De Gaulle. Protestna manifestacija je žalostno propadla.

Vse to dokazuje, da je De Gaulle uspelo spraviti vojaštvo k pokorščini in da ga sedaj trdno drži v svojih rokah. Majska revolucija je s tem ukročena in v deželo se polagoma vrača zakonitost pariške vlade.

Ta odločni nastop predsednika vlade so odobravalni vsi francoski krogi. Sam Mendes-France, ki se je med ljudskim glasovanjem najbolj silovito zaganjal proti De Gaulle, je to odločitev označil za nov in važen dogodek. To pomeni, da bo morala opozicija pregledati svoje zadržanje do načelnika vlade v luči novih dogodkov.

Medtem se položaj polagoma normalizira. Da v Sev. Afriki veje nov veter, priča dejstvo, da sta se v trafikah spet pojavila tednika »L'Express« in pa »France Observateur«, ki sta bila doslej prepovedana. — Z razsulum odborov za javno blaginjo je popustila še zadnja trdnjava trmoglavih desničarjev; s tem so padli v vodo tudi njihovi načrti. De Gaulle jim je odločno prepovedal izrabljati njegovo ime med volilno propagando.

Tudi od strani upornikov in njihove začasne vlade se kažejo gotovi znaki spravljivosti. Ferhat Abbas se je izrazil, da je v vsakem trenutku pripravljen pogajati se s Francijo. Z druge strani so uporniki vrnili več francoskih ujetnikov. — V Alžiru se torej svita zarja miru.

Maršal Amer v Moskvi

Prelom med Tunizom in Kairo postavlja zopet v ospredje nemirni arabski svet na Srednjem Vzhodu. Saj je prav ta na podlagi določil Arabske zveze bil v avgustu dosežen v okviru OZN soglasen sporazum med vsemi arabskimi državami. Sedaj pa, ko je Burgiba označil Zvezo za Nasserjevo orodje ter iz nje izstopil, je sporazum izgubil še tisto krhko idejno podlago. Poleg tega se iz Libanona in Jordanije z naglimi koraki odpravljajo anglo-ameriški vojaki. Nasser pa je medtem že poslal maršala Amerja v Moskvo, najbrž zaradi novih pošiljk orožja, ker ga verjetno skrbijo Izraelci, ki bi se lahko čez noč spravili nad Jordanijo, brž ko bi Angleži odtegnili pete. Toda razpoka v arabskem svetu, ki je prišla do izraza v sporu med Nasserjem in Burgibo ima še globlje korenine in sicer prav v sistemu vladanja Nasser ni več nesporni voditelj arabskih narodov. To je tudi spoznal prvak ital. rep. stranke Pacciardi, ki se je pred kratkim vrnil s svojega informativnega potovanja po deželah Srednjega Vzhoda. Po njegovem mnenju Nasser nima v rokah ključev »arabskega kraljestva« in je egiptovska nevtalnost le v besedah. Zato bo tudi njega mirni demokratski razvoj odjedel kakor vse diktatorje pač.

Spor med Tunizijo in Nasserjem

V arabskem svetu ne gre vse tako gladko, kakor nekateri želijo in mislijo. Prejšnji teden je zasedala Arabska zveza; udeležila sta se zasedanja Tunizija in Maroko, ki sta bila šele pred kratkim sprejeta v ligo. — Med razpravo je prišlo do ostrega nesoglasja in besednega spopada med Nasserjem in tunizijskim predsednikom Burgibo. Slednji je namreč očital Nasserju, da skuša izrabljati Arabsko zvezo v svoje imperialistične namene, da bi po nji prevladal nad arabskim svetom; dalje, da po kairskem radiu stalno napada njegovo državo in podpira Ben Youssefa v rovarjenju proti Tuniziji. Spričo tega je Burgiba dejal, da ne more s tako državo več sodelovati, ker se vmešava v zadeve drugih. Zato se je tuni-

zijsko odposlanstvo sklenilo umakniti iz Arabske lige.

Po tem incidentu je tunizijska vlada v sredo sporočila, da je uradno prekinila diplomatske odnose z Združeno arabsko republiko (ZAR). Zdi se, da je ozadje težkega spora med Tunizom in Egiptom prav alžirsko vprašanje. Burgiba najbrž želi, da bi se neodvisnost Alžirije dosegla po mirni diplomatski poti, medtem ko naj bi Nasser zahteval nadaljevanje gverile do zadnje kaplje krvi.

Spor med Nasserjem in Tunizijo bo vsekakor imel posledice med alžirskimi uporniki. Ti se bodo morali namreč odločiti za Nasserja ali Burgibo. Isto velja za začasno alžirsko vlado Ferhata Abbasa, kateri Nasser že vsiljuje pomoč v denarju, ki je sam krvavo potrebuje.

kulanti, ki zadržujejo blago v skladiščih, samo da ga potem dražje prodajajo, ko ga začne primanjkovati.

3. Tretji ukrep, ki ga je vlada podvzela, pa je obsežnejši in trajnejšega pomena. Gre namreč za reorganizacijo ital. tržišča s poljskimi pridelki. Opazili so namreč, da je visokim cenam poljskih pridelkov velikokrat krivo dejstvo, da cene neprimerno narastejo na poti od kmeta do potrošnika v mestu. Kolikokrat smo se že vsi izpraševali, kako to, da imata trgovec in trgovka na drobno v mestu prav toliko od sadja in zelenjave ter drugih pridelkov kot kmet, ki je moral tako trdo delati. Navadno je bilo namreč tako, da je cena od kmeta do potrošnika narastla ravno še enkrat toliko. Kdo je imel od tega dobiček? Samo trgovec, najprej trgovec na debelo, potem trgovec na drobno, škodo sta utrpela kmet, ki je moral blago ceneje oddajati, ter potrošnik, ki je dobil blago po zelo višjih cenah. Da se temu odpornost in da ne bo več nepotrebnih posredovalcev med kmetom in potrošnikom v mestu, je ministrski svet sklenil predvsem, da se dovoli kmetom prodajati lastne pridelke tudi na drobno in ne samo na debelo kot sedaj. In to brez posebnih dovoljenj od strani občin. Dalje da se smejo prodajati kmetijski pridelki tudi izven po občinah določenih krajih. Pospeševalo se bodo zadruga kmetov za neposredno prodajanje pridelkov itd.

Vsi ti ukrepi so že stopili v veljavo. Izzvali so seveda proteste trgovcev in tudi občin, ki so do sedaj od pristojbin za prodajanje na občinskih trgih dobivale lepe zneske. Kmetje pa in še bolj potrošniki bi morali kmalu občutiti blagodejni vpliv novih vladnih ukrepov, kmetje v tem, da bodo smeli tudi sami prodajati svoje pridelke po nekoliko boljših cenah, potrošniki pa v tem, da bodo mogli kupovati vsakdanjo hrano bolj po ceni.

Na praznik Kristusa Kralja leta 1933 je bil v Pulju posvečen za škofa monsignor Anton Santin. Letos torej poteče 25 let težkega dela, odgovornosti in skrbi, ki jih je naš gospod škof posvetil Bogu in dušam, ki so mu bile izročene. Najprej je vodil škofijo na Reki, že dvajset let pa je pri nas v Trstu. Že v življenju navadnega človeka pomeni 25 let mnogo, kaj šele v življenju škofa, in to v tako nemirni in kritični dobi.

Naš škof je moral stati ob strani svojim vernikom v dolgi vojni, pri nešteti nevarnostih in težavah. Bil nam je učitelj, voditelj in zagovornik. Vse naše katoliške ustanove, tudi ne izrazito cerkvene, so našle v njem oporo, spodbudo in pomoč. Včasih jim je bil edini zagovornik pri oblasteh in pri tistih, ki niso razumeli težav, v katerih smo se slovenski katoličani znašli v njegovi dobi.

Gospodu škofu ob tej priliki čestitamo, se mu zahvaljujemo za vse, kar je doslej storil za nas, in prosimo Boga, naj blagoslavlja in oplaja vse njegovo bodoče delo.

Zaradi papeževe smrti in volitev novega papeža letos na nedeljo Kristusa Kralja ne bo nobenih zunanjih slovesnosti v proslavo škofovega jubileja; upamo pa, da bomo kdaj kasneje lahko javno pokazali svoje priznanje.

Z molitvami pa se bomo kljub temu pridružili mašni daritvi našega škofa, s katero se bo Bogu zahvalil za plodno trpljenje in milosti, ki mu jih je dobri Bog podelil v 25 letih škofovanja.

Vosčilom in molitvam vernikov se pridružuje tudi naš list.

Pomirjenje v Libanonu

Končno vendar ena vesela s Srednjega Vzhoda. Dolgotrajna politična kriza, ki je skozi šest mesecev razdvajala malo sredozemsko državo Libanon, se je, upamo, srečno zaključila. Po zadnjih mesecih sta se sprti strani sporazumeli in predsednik republike Šehab je zaupal sestavo nove vlade Rašidu Karamiju. V novi koalicijski vladi sedita po dva zastopnika muslimanov in kristjanov.

Vesela novica o dokončnem sporazumu med muslimani in falangami se je brž razširila po vsej deželi. Prvič po petih mesecih so se vse trgovine v prestolnici Beirutu zopet odprle. Z ulic so odstranili barikade in prebivalstvo se je z gora začelo vračati v mesto. Vse povsod se vrača mir; upajmo, da to pot za dolgo časa. Z dobro voljo se da torej marsikaj doseči.

Gradnja največje hidrocentrale v FLRJ

V Dalmaciji so na reki Cetinji blizu Peruča dogradili velikansko pregrado za novo hidroelektrarno; visoka je 60, dolga pa 200 metrov. Pretekli teden so spustili zapornice in voda se je začela zbirati v veliko 20 km dolgo jezero. Razumljivo, da bo to jezero zahtevalo žrtev 1500 ha obdelovalne zemlje, 150 stanovanjskih in 220 gospodarskih zgradb. Jezero bo služilo za pogon strojev v veliki hidrocentrali, največji v Jugoslaviji. Presegala bo namreč za 40 od sto zmogljivost one v Jablanici in bo dajala letno 120 milijonov kilovatnih ur električne energije.

V Zenici v Bosni pa so dogradili tretjo topilno peč. Ob tej priliki je predsednik Tito imel dolg govor. V Zenici je sedaj največji kovinarski kombinat v Jugoslaviji.

NAŠ TEDEN V CERKVI **Papež Pij XII. in Slovenci**

26. 10. nedelja, 22. pob.: Kristus Kralj; sv. Evarist, p.
27. 10. ponedeljek: sv. Vincencij in Sabina, m.
28. 10. torek: sv. Simon in Juda, apostola
29. 10. sreda: sv. Narcis, m.
30. 10. četrtek: sv. Alfonz Rodriguez, spozn.
31. 10. petek: sv. Volbenk, škof
1. 11. sobota, prva: Vsi sveti, zapovedan praznik

*

SV. EVARIST, papež od 100-109, torej eden prvih papežev. Bil je sin grškega Juda. Iz svoje male dežele, svete dežele, so se Judje izseljevali, iskali so dela in kriha. Tako so se naselili po raznih državah. Tam so se priučili deželnemu jeziku. Tak izseljenec je bil tudi oče Evarista, doma iz Betlehema.

IZ SV. EVANGELIJA

Eisti čas je šel Pilat spet v sodno hišo in poklical Jezusa ter mu rekel: »Ti si judovski kralj?« Jezus je odgovoril: »Praviš to sam od sebe ali so ti o meni povedali drugi?« Pilat je odgovoril: »Sem mar jaz Jud? Tvoj narod in veliki duhovniki so te meni izročili. Kaj si storil?« Jezus je rekel: »Moje

Hvalijo njegovo bistroumnost in modrost.

Ko je postal papež, je razdelil Rim v cerkvenem pogledu na sedem okrajev, župnij. Ta razdelitev je trajala skozi stoletja.

Odretil je, da morata pri posvetitvi škofa biti poleg škofa posvečena še dva škofa sopsosvečevalca. To je še dandanes v veljavi.

Enako je zaukazal, da se mora vršiti poroka javno pred duhovnikom. S tem je uzakonil le, kar je bilo že od apostolskih časov v navadi.

Odretil je, naj mučence v katakombah pokopavajo ločeno od drugih. Umrl je mučeniške smrti.

Sv. čas je zakrament; zato spada pod oblast Cerkev, kot spadajo tudi drugi zakramenti.

kraljestvo ni od tega sveta; ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da ne bi bil izroččen Judom; tako pa moje kraljestvo ni odtod.« Rekel mu je tedaj Pilat: »Torej kralj si?« Jezus je odgovoril: »Tako je, kralj sem. Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da pričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, poslušaj moj glas.«

Slovensko ljudstvo se je v preteklosti proglašalo, da je skoro v celoti katoliško. Globoko vdano je bilo sveti stolici. Rimski papeži so z naklonjenostjo zrl na mali narod, tako zvest katoliški Cerkev, in so mu postavili na čelo velike škofo, kot so bili Slomšek, Missia, Jeglič, Sedej.

Zanimanje rimskih papežev za slovensko ljudstvo je postalo posebno pozorno po prvi svetovni vojni, ko so Slovenci skupno s Hrvati sestavljali katoliški del prebivalstva jugoslovanske kraljevine. Z ene strani so papeži občudovali cvetočo versko življenje v Sloveniji, z druge strani pa so sprejemali neštete prošnje in pozive za pomoč in obrambo ogroženih slovenskih narodnih manjšin v Italiji in v Avstriji.

Morda pa ni bilo papeža, ki bi toliko storil za Slovence kot blagopokojni papež Pij XII.

Same štiri mesece po izvolitvi za vrhovnega poglavarja kat. Cerkev je sveti oče Pij XII. s posebnim apostolskim pismom določil poljskega primasa kard. Hlonda za papeškega legata na mednarodnem kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani (julija 1939): »Konec tega meseca, kakor smo z veseljem čuli, se bo v Ljubljani, častitem glavem mestu Slovenije, svečano vršil VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja... Imenujemo te za Našega Legata a latere, da zastopaš Našo osebo na kongresu, ki se bo zbral v Ljubljani... Dajemo ti, naš ljubi sin, prav tako ljubljanskemu škofu, njegovi duhovščini in ljudstvu v srčni Gospodovi ljubni apostolski blagoslov.«

Ob razsulu Jugoslavije je papež Pij XII. sprejel v avdienco slovensko odposlanstvo in ban dr. Natlačen mu je opisal tragični položaj Slovencev pod nemško in italijansko okupacijo, zlasti še, kako Nemci iztrebljajo slovenski živelj na Stajerskem.

Sv. oče mu je izrazil svoje najgloblje sočustvovanje in mu obljubil, da bo storil vse, da se preprečijo slične grozote. Novembra 1942 je ljubljanski škof msgr. Rožman spet prikazal papežu trpljenje slovenskega naroda in zlasti nevzdržni položaj slovenskih internirancev v raznih taboriščih v Nemčiji in Italiji. In spet je sv. oče obljubil, da bo diplomatskim potom interveniral. Gotovo je tudi, da so ti pretresljivi prikazi trpljenja slovenskega naroda nagnili sv. očeta, da je v svojih poznejših govorih, poslanicah in spisih tako ostro obsojal nasilja in zločine nad podjarmljenimi narodi ter pozival oblastnike, naj ne gazijo božjega in naravnega prava z nečloveškimi vojnimi metodami.

Ko je Italija vstopila v zadnjo vojno, se je veliko slovenskih fantov vojevalo v sklopu italijanskih armad v Afriki. Fašistične oblasti so nato na Primorskem pobrale še ostale slovenske može in fante in jih vtaknile v proslute »battaglioni

speciali«. Ko so Angleži zasedli italijanske kolonije v Afriki in se izkrcali v Italiji, je večina teh naših moških padla v ujetništvo. Naše družine so bile zaskrbljene za svoje drage, o katerih ni bilo nobenih vesti. In bil je prav vatiškanski informacijski urad, katerega je ustanovil papež Pij XII., ki je mnogim našim družinam javil, kje so njihovi pogrešani, ali vatiškanski radio, ki je najavljal imena ujetnikov.

Očetovsko srce Pija XII. je v trpki bridkosti spremljalo slovensko ljudstvo skozi vojne grozote in je bilo zlasti hudo ranjeno ob novicah, ki so se nanašale na potek komunistične revolucije, in na krvave žrtve, ki so jih razmere zatevale od slovenskega naroda. Ko pa je slišal o povojnih bratomornih obračunavanjih, je dne 2. julija 1945, na god sv. Evgenija, dvignil svoj glas: najostreje je obsodil grozote, ki so se vršile v Sloveniji in na Hrvaškem, kjer so pobijali duhovnike in civiliste brez vsakega procesa ter ropali imetja in tako sekali nove rane v itak izkrvavljeno narodno telo.

Očetovska ljubezen sv. očeta se sklanja predvsem k tistim, ki so najbolj preizkušeni. Zato se je sv. oče po končani vojni posebno zanimal za preganjane in pozarpe v Sloveniji ter za pregnance in begunce v tujini. Slovenskim pregnancem, ki so bili v Riccionu, je dne 6. junija 1945 po dr. Sarugi poslal izdatno denarno pomoč in jim sporočil, da se zanima za usodo katoliških Slovencev, da trpi in joče z njimi in da bo storil zanje vse, kar je v njegovi moči. Ko je dospela tragična vest, da so Angleži na Koroškem predali domobrance, je takoj nastopil pri kontraadmiralu Stoneju, načelniku zvezniške komisije za Italijo, naj ne predajo novim jugoslovanskim oblastem nobenega begunca več.

Od onega časa dalje je bila sv. stolica svetilnik, ki je z lučjo resnice in žarom ljubezni duhovno dvigal preizkušano slovensko ljudstvo. Vsak veren Slovenec je čutil, da očetovsko srce papeža Pija XII. pozna vse njegove križe, preganjanja, bedo in da je tudi v temah ječe in v trudu prisilnega dela nad njim papeški blagoslov...

Papež Pij XII. je zares cenil in ljubil naše ljudstvo. Ko so leta 1950 številni slovenski romarji poromali po svetoletne odpustke v Rim, jih je papež Pij XII. pozdravil v baziliki sv. Petra v slovensčini in jim podelil svoj blagoslov. Bilo je pač prvič v zgodovini slovenskega naroda, da je rimski papež spregovoril v slovenskem jeziku!

Pij XII. pa ni samo prosil slovenskemu ljudstvu božjega varstva in blagoslova, temveč mu je tudi sam nudil izraze in dokaze svoje naklonjenosti: odredil je, da so razni slovenski duhovniki dosegli važna mesta pri sveti stolici in v raznih

papeških zavodih in univerzah; upošteval je besedo slovenskih svetovalcev, zlasti p. A. Prešerna. Nikoli ni odrekal prošnji za pomoč, ki je prišla s pristojnih mest za prilog slovenskih ustanov in oseb. Zgodovina Sl. Alojzijevega in Sirotišča v Gorici in morda še številni drugi, ki jih ni mogoče imenovati, so zabeležili v svojo zlato knjigo dobrotnikov predvsem papeža Pija XII.

Zato pa je ob smrti papeža Pija XII. slovensko ljudstvo zajokalo v zavesti, da je zgubilo očeta na zemlji, istočasno se je pa zavedlo, da je našlo pri Bogu zaščitnika in priprošnjika.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

† Msgr. Josip Vodopivec

V četrtek 9. oktobra zjutraj je v bolnišnici v Vipavi umrl bivši tolminski dekan, msgr. Josip Vodopivec, v 74. letu starosti. Na željo sorodnikov je bil prepeljan v svojo rojstno vas Dornberg, kjer je bil pokopan v soboto 11. oktobra.

Pokojni monsignor je pel svojo novo mašo 5. maja 1907 v Dornbergu. Služboval je nato kot kaplan v Crničah, Kanalu, Cerknem in kot župnik v Nabrežini, kjer je ostal celih 14 let. Bil je izreden govornik in si je na mah osvojil srca vernikov. Ljudstvo se ga je oklenilo z vso ljubeznijo. Pa tudi sam se je v Nabrežini dobro počutil, saj je večkrat dejal, da so bila ta leta najlepša v njegovem življenju. Od tam je bil l. 1929 poslan za dekana v Tolmin. Praznik sv. Treh kraljev, ko je v vsej slovesnosti prvič stopil med Tolmince, je bil njegova cvetna nedelja, kakor je lepo dejal v svojem poslovnem govoru dornberški dekan, č. g. Vrtovec. Od vseh spoštovan, tudi od tujece, pa čprav je vselej odkrito zagovarjal naše narodne pravice, je bil pokojnik deležen uspehov in časti. A prišli so težki časi, z njimi trpljenje in razočaranja. Kot zvest in goreč služabnik božji je neustrašeno branil sveto vero pred komunističnim nasiljem. Zaradi tega je bil preganjan in iz Tolmina izgnan. Po 25 letih, ki jih je preživel med Tolminci, je ostal tako rekoč na cesti, brez doma, brez sredstev. Svečanosti njegove cvetne nedelje je sledila žalost velikega petka. Skrušen in bolan se je zatekel v frančiškanski samostan v Ljubljani. Po enem letu se je vrnil v Kanal, kjer je kot upokojenec po svojih močeh še vedno pomagal tamkajšnjemu dekanu pri dušnopastirskem delu. V Kanalu je lani tudi praznoval 50-letnico mašništva. Njegove moči, že prej zrahljane, so nato začele vedno bolj pešati. Zadnji čas je tako oslabil, da je moral v bolnišnico v Vipavo, kjer so se tudi dopolnili dnevi njegovega življenja.

Kako je bil pokojni monsignor priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Kljub nemu delu ob trgtavi ga je spremila k večnemu počitku velika množica ljudi. Pogreba se je udeležilo nad 30 duhovnikov, ki so prihiteli od blizu in daleč. Pogrebno sv. mašo je opravil dornberški dekan, č. g. Vrtovec, ob asistenci kanalskega dekana č. g. Semiča in tolminskega župnika č. g. Strancarja. Istočasno sta pri stranskih oltarjih maševala nekdanja tolminska kaplana č. g. g. Kodermac in Premrl. Pogreb pa je vodil msgr. Filipič iz Batuj. Med sveto mašo je lepo prepeval domači cerkveni zbor, ki je pok. monsignorju zapel tri ganljive žalostinke.

Naj mu bo lahka domača zemlja, Vse-mogočni pa naj bo svojemu zvestemu služabniku bogat plačnik!

Dobra letina jabolk in grozdja

Pridelek jabolk v Jugoslaviji cenijo letos strokovnjaki na 195.000 ton. Samo v Sloveniji jih bodo pridelali nad 90.000 ton. Z ozirom na zadnje desetletje se je letošnji pridelek zvišal za 20 od sto. Od teh jih bodo za domačo uporabo shranili 85.000 ton, 25.000 ton bo šlo v živilsko industrijo, 10.000 ton pa bodo izvozili, kar predstavlja manjši odstotek od lani. Za ostala jabolka pa so v zadregi, kam jih bodo spravili. Na splošno je letos povsod dobra letina sadja, zato ga imajo povsod dovolj. V Sloveniji se odkupna cena jabolk suče od 14 do 25 din za kg, za zim-ska tudi več.

Povsod se je zaključila trgatve. Pridelek vipavske, sezanske in divaške občine cenijo za 30 od sto višje kot prejšnja leta, čeravno je grozdje po kakovosti slabše. Povprečni pridelek na Vipavskem znaša letos 200 stotov na ha. V Brdih pa so pridelali za 400 vagonov vina.

Izročitev misijonskega križa sedemdesetim misijonarjem

Na misijonsko nedeljo 19. oktobra je kardinal Gregor Peter XV. Agagianjan, prefekt »Propaganda Fide«, izročil misijonske križe sedemdesetim misijonarjem, namenjenim v katoliške misijone. Misijonarji pripadajo devetim redovom in moškim in ženskim verskim kongregacijam. Med njimi je bilo 42 redovnic in dva zdravnika-laika, ki sta se šolala na padovanski univerzi CUAMM. (Katoliška univerza za misijonsko zdravniške laike). Veličastni slovesnosti izročitve misijonskih križev so sledile sv. maše, ki so jih darovali japonski, indijski in afriški duhovniki.

Pastirsko pismo škofov Vzhodne Nemčije

Katoliška duhovščina Vzhodne Nemčije je v nedeljo 19. okt. junaško in kompaktno prečitala s priznično pastirsko pismo, ki so ga skupno izdali škofje Vzhodne Nemčije in s katerim so ostro obsodili preganjanje Cerkev od strani komunističnega režima v državi. Sklicujoč se na sveto osebnost umrlega papeža Pija XII., nemški škofje rotijo vernike, naj ostanje »neločljivo združeni« svoji veri in Cerkvi. Nemški škofje so ponovno zaprosili prvega ministra Grotewohla, naj bi vlada prenehala z nevzdržnim pritiskom na katoličane. Njihova prejšnja prošnja v maju je ostala brezuspešna.

»Kljub temu,« pravi pastirsko pismo, »bomo ponovno zahtevali pravice in svobodo Cerkev. Bog naj nam bo milostljiv, da bi ostali zvesti sv. veri in da bi te preizkušnje sprejeli v zadoščanje zločinov nemškega naroda z nezlomljivim upanjem v sveto božjo pomoč.«

Misijonsko delo Pija XII.

Pokojni papež Pij XII. se je silno trudil, da bi pospešil misijonsko delo, da bi vpliv Cerkev segal v vse dele sveta. Leta 1939 je posvetil 12 škofov iz misijonskih dežel, med njimi tudi zamorskega škofa. Leta 1941 je dovolil prevod Rimskega obrednika v jezike naslednjih misijonskih dežel: Nove Gvineje, Kitajske, Japonske, Indokine, Indije ter Indonezije. Leta 1946 je papež Pij XII. imenoval prvega kardinala rumene polti, Kitajca Tomaža Tiena, in je tako poudaril vesoljnost sv. Cerkev. Sedem let kasneje, leta 1953, je imenoval za kardinala Indijca Valerija Gracias-a, nadškofa v Bombayu. Lansko leto je izdal važno misijonsko okrožnico »Dar vere«, v kateri obravnava širjenje Cerkev v Afriki. Letos je izdal okrožnico o položaju Cerkev na Kitajskem, kjer trpi hudo preganjanje. Mnogo misijonskih pokrajin je spremenil v samostojne škofije in jih izročil v vodstvo škofom domačinom. V njegovem času je število domačih škofov naraslo na 135, število domačih duhovnikov pa na 12 tisoč. Pij XII. si je veliko

prizadeval tudi za zedinjenje ločenih kristjanov in je navezal z njimi mnogo stikov.

Šest redovnic iz ene družine

Družina Roberta Scaravellija pri Padovi je tako srečna, da ima šest redovnic, ki so vse članice uršulinskega reda. Pred kratkim so se vse sestre zbrale, da bi skupaj s starši v domači cerkvi v Pieve di Guastalla proslavile redovno zaobljubo najmlajše sestre. Oče je star 73 let, mati 67 let.

434 novih škofij in nadškofij

Pokojni papež Pij XII. je za časa svojega vladanja ustanovil 434 novih škofij in nadškofij: 13 v Evropi, 166 v Aziji, 127 v Afriki, 31 v Severni Ameriki, 93 v Srednji in Južni Ameriki in 4 v Avstraliji. Število vseh škofij na svetu je tako naraslo za eno četrtno.

Svetniki Pija XII.

Pij XII. je proglasil naslednje nove svetnike in svetnice: Janez Brito, Frančiška Cabrini, Jožef Cafasso, Nikolaj Flue, Gemma Galgani, Marija Goretti, Ludovik Grignon, Katarina Labouré, Dominika Mazzarello, Marija Pelletier, Pij X., Dominik Savio, Ivana Valois - francoska kraljica.

Dr. Izidor Cankar je umrl spravljen s Cerkvijo

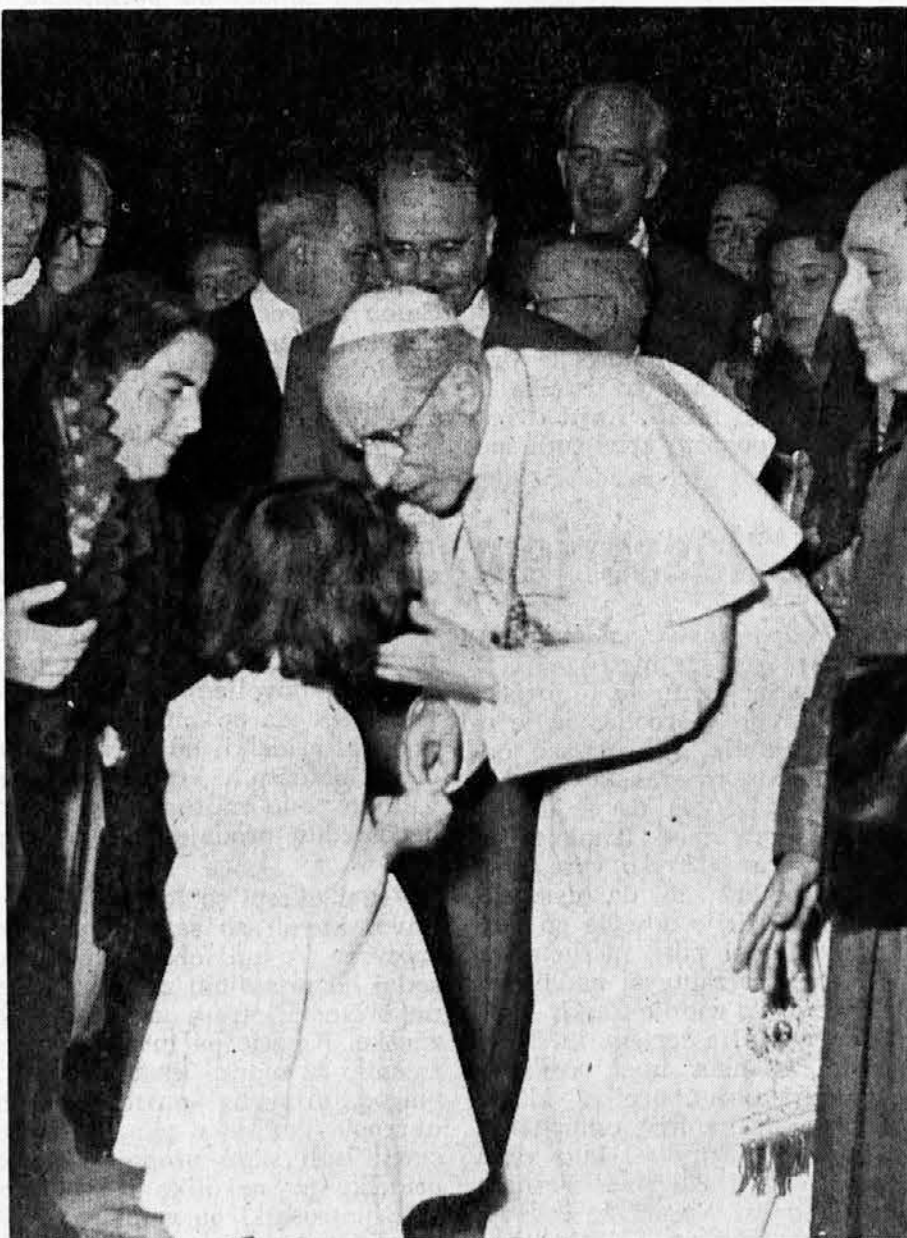
Kakor smo že poročali, je dr. Izidor Cankar 22. septembra t. l. umrl v Ljubljani, star 72 let. K svojemu poročilu dodajamo še to, da je bil pokojni Izidor Cankar duhovnik in da se je pred dolgimi leti odtujil Cerkvi. Sedaj pa smo zvedeli razveselljivo novico, da se je na smrtni postelji spravil s Cerkvijo. Ljudje, ki so pok. Izidorja Cankarja poznali, vedo povedati, da je v življenju vedno spoštoval Cerkev in njene ustanove. Ni bil torej nikoli kak nasprotnik Cerkev, kot so večkrat odpadli duhovniki. Tudi zato mu je Bog naklonil srečno smrt.

Dr. Franc Grivec — 80-letnik

Preteklo nedeljo 19. okt. je praznoval 80-letnico rojstva profesor bogoslovne fakultete v Ljubljani dr. Franc Grivec. Jubilat je zelo poznan v svetu zaradi svojega dela za zedinjenje ločenih kristjanov. Veliko je delal za razmah Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Aktivno je sodeloval pred zadnjo vojno pri letnih kongresih na Velehradu. Napisal je študijo o knezu Koelju in mnogo drugih znanstvenih del. Slov kot dober poznavalec staroslovensčine. — Bog ga ohrani še mnogo let!

Deseta atomska eksplozija v Sov. zvezi

V Rusiji so dne 19. okt. zabeležili deseto atomsko poskusno eksplozijo. Po nekaterih vesteh naj bi bila ta eksplozija najmočnejša izmed vseh dosedanjih. Sovjetske oblasti niso dale o njej nobenega obvestila.

Pij XII. se z očetovsko ljubeznijo sklanja do male deklice

Misijonska nedelja v Gorici

Kakor vako leto, tako je tudi letos misijonska nedelja razgibala naše ljudi, da so se odzvali trojnemu vabilu sv. Cerkve: molitve, dela in žrtve za misijone. Po naših cerkvah smo se z molitvijo spomnili naših misijonarjev, dušni pastirji so nam o njih govorili, pred cerkvenimi vrati pa je bil vsem na razpolago misijonski tisk, zlasti »Misijonska nedelja«, letos še posebno prestra in zanimiva. Le škoda, da so po nekaterih župnijah premalo segli po njej.

II. kulturni večer SKPD

SKPD iz Gorice nam je v sredo 15. okt. pripravilo dragi kulturni večer. Na sporedu je bilo predavanje g. Maksa Komaca: Marija v umetnosti. Predsednik SKPD je pozdravil občinstvo in nam nato prečital odgovor na sozvalno brzojavko, ki jo je SKPD poslalo v Vatikan ob smrti sv. očeta. Odgovor se v slovenskem prevodu glasi:

»Vsem, ki vdano sočustvujejo z žalostjo Cerkve, izreka kardinalski kolegij toplo hvalečnost. — Kard. Alois Masella, kamerlengo.«

Temeljito pripravljeno predavanje g. Komaca je že takoj v začetku zajelo številno občinstvo, da je z največjim zanimanjem in duhovnim užitek sledilo njegovim besedam. Predavatelj je prikazal Marijo, ki je iz dna svojega presrečnega srca zapela Bogu svoj Magnifikat: »Odslej me bodo blagoravali vsi rodovi...« In res ni krščanskega naroda, ki bi tej veliki Zeni ne postavil neminljiv spomenik tudi v pesmi in prozi, v slikarstvu in glasbi. Pred nami so ta večer vstali naši slovenski pesniki od narodne pesmi in Prešerna in drugih svetovnih klasikov do najnovejših naših še živih pesnikov, Gregorca, Bratuževe in Bekarja, ki so v svojih delih zapeli Mariji najlepše slavo. Predavanje je bilo povezano z odlomki najlepših pesmi, ki jih je predavatelj recital ob spremljavi klavirja. Hvaležni smo g. Komacu kakor tudi SKPD za ta lep večer in si želimo, da bi se taka predavanja še nadaljevala.

Goriško romanje

Slov. kat. prosvetno društvo v Gorici je priredilo v nedeljo 12. t. m. romanje združenih pevskih zborov z Goriške v vselej poznem mestecu Motta di Livenza. V vselem razpoloženju so romarji že zgodaj zjutraj odpotovali iz Gorice. Spotoma so se jim pridružili še oni iz okoljskih vaši, tako da jih je bilo za štiri kore. Poleg pevcev so se romanja udeležili tudi drugi Marijini častilci, ki zlasti letos, ob stoletnici lurskih dogodkov, radi pohite na svete kraje, ki si jih je Marija izbrala, da tam v večji meri deli svojih milosti tistim, ki vanjo zaupajo.

Malc pred osmo smo dospeli v Motta di Livenza. Po kratkem oddihu smo se podali v Marijino svetišče, kjer smo lahko prisostvovali sveti maši, katero je opravil č. g. prof. Filej, in pristopili k sv. obhajilu. Maša za slov. romarje je bila ob 9. uri. Daroval jo je č. g. Cotič iz Standreža, ki je tudi pridigal in s svojo prijetno, živo besedo budil v vernikih ljubezen do Marije. Med to sveto mašo so nastopili združeni pevski zbori iz Pevme, Jazbin, Rupe, Podgore in Gorice (Dekliška Mar. družba, SKPD in zbor od Sv. Ivana). Dirigiral je prof. Mirko Filej, z orglami pa je spremljala petje gđ. Lojzka Bratuževa. Na sporedu so bile samo Marijine umetne pesmi, ki so jih zbori izvajali na rožnovensko nedeljo v Podgori na koncertu, ki se je vršil v okviru proslav lurske stoletnice. Dodana je bila samo solistična točka »Ti spev si moj« Mirka Fileja, ki jo je lepo podala sopranistka Mira Brajnikova.

Težko je popisati čustva, ki navdajajo človeka, ko posluša prelepe Marijine pesmi v svojem milem materinem jeziku na tujih tleh, sredi tujih ljudi, ki se čudijo in vprašujejo, kdo so ti romarji in odkod. Tudi nje je prevzela slovenska pesem: njih molitev ni bila več šepetanje besed, spremenila se je v morje pobožnih misli in občutkov, ki dvignejo duha do nebeških višav. Strmeli so nad petjem zlasti številni redovniki, ki oskrbujejo svetišče. Tudi oni so v koru prekinili svoje molitve, da so se njih srca po milini slovenske pesmi čim bolj približala Mariji. Vse pesmi so zbori zapeli precizno in občuteno, za kar jim gre vsa pohvala, še prav posebno pa neutrudnemu dirigentu. Po kosilu smo se vsi romarji odpeljali proti drugemu cilju: Monte Berico. Tu smo imeli ob treh popoldne slovesni bla-

goslov s petimi litanijami. Tudi med blagoslovom so prepevali združeni pevski zbori. Od Marije so se končno poslovili s priljubljeno pesmijo Marija, skoz življenje...

Vreme je popoldne nekoliko nagajalo; celo deževalo je, ko smo se spet podali na pot. A kaj za to, ko smo toliko lepega doživeli! V vseh korih je vladala dobra volja; tu so peli, tam molili. Seveda tudi smeja ni manjkalo.

Pozno popoldne smo se pripeljali v Padovo. Tu smo se najprej podali na grob p. Leopolda. Marsikdo ga še nikoli ni obiskal in je zato rad pomolil v tihi kapelici, kjer počivajo zemski ostanke božjega služabnika. Na pokopališču se nam je pridružil p. Alfonz, ki ga mnogi poznajo kot slov. spovednika pri kapucinih v Gorici. Spremlil nas je do bazilike sv. Antona, kjer so se ravno vršile večerne pobožnosti.

Noč je že legla na zemljo, ko smo se začeli zbirati za povratek. Čeprav trudni, so pevci tudi nazaj grede veselo prepevali. S pesmijo na pot, s pesmijo domov! je bilo njih geslo.

Romariča

Trst, 21. oktobra 1958.

Tržaške občinske volitve

V ponedeljek ob 12.15 je predsednik tržaškega tribunala uradno objavil izid tržaških volitev, ki je tak, kot smo ga že navedli v prejšnji številki razen malenkostnih sprememb. Edino pri socialdemokrati je namesto odv. Mianija izvoljen odv. Sinigaglia, ki je dobil 11 preferenčnih glasov več kot prejšnji. Za Slovensko listo je izvoljen dr. Josip Agneletto. Demokristjani bodo imeli v občinskem svetu 23 sedežev, komunisti 14, misovci 9, socialdemokrati 4, liberalci, republikanci, socialisti po 2, titovci, Slovenska lista, obojni neodvesneži po 1.

Takoj po volitvah se je zdelo, da je zmaga demokristjanov rešila situacijo, toda pogajanja med štirimi strankami, ki so dolgo časa v preteklosti upravljale občino, so pokazale, da bo težko prišlo do novega sporazuma. Demokristjani bi se verjetno mogli sporazumeti z republikanci in liberalci, socialdemokrati pa nočejo iti v občinski odbor skupno z liberalci in predlagajo štiristrankarsko upravo demokristjanov, socialdemokratov, socialistov in republikancev. Demokristjani niso doslej hoteli slišati o povezavi s socialisti, ki so v Trstu skoro na isti liniji kot komunisti. Izkušnja tudi uči, da bo težko orati tudi skupno s socialdemokrati, ki večkrat sami ne vedo, kaj hočejo, ter dokaj simpatizirajo s socialisti. Lahko se zgodi, da pridemo do podobne uprave kot pred volitvami, to je do enobarvne ali morda dvostrankarske. To bo trajalo tako dolgo, dokler jo bodo druge stranke pustile živeti.

Pri pogajanjih drug drugega straši s komisarjem. Mestna občina se je komisarja že skoro privadila in ta grožnja nič več ne učinkuje. To posebno, ker prejšnja uprava zaradi neprestanih preprirov v občinskem svetu ni posebno zadovoljila prebivalcev. To posebno velja za slovenski del, ki od takih občinskih odborov, kakršni so bili doslej, ni mogel pričakovati posebnih koristi.

Protest zaradi Wedenigove odredbe

Samovoljna ukinitve dvojezičnega pouka na južnem Koroškem je izzvala med vsemi Slovenci vsepovsod val ogorčenja in protestov. Tem se je pridružila tudi S.K. G.Z. iz Trsta, ki je naslovila na deželnega glavarja Wedeniga ostro protestno pismo.

Poskusne vožnje s helikopterji

Za uspešnejše in hitreje zveze z bližnjimi italijanskimi mesti in predvsem za zvezo Trsta z glavnimi zračnimi progami je tržaška zbornica določila vrsto poskusnih voženj s helikopterji v dneh od 25.

Prvi mraz

Mrzli val je zajel skoro vso Italijo in tudi naših krajev ni izpustil. Prišel je tako nenadoma, da smo iz še toplih jesenskih dni prešli že v prvi zimski mraz. Po goratih krajih do višine 700 metrov je zapadel prvi sneg in temperatura je padla pod ničlo. Tudi v Gorici smo imeli v zadnjih nočeh komaj eno do dve stopinji nad ničlo. Po poljih je zapadla prva slana.

Ugodno rešena kriza v SAFOG

Izmed vseh italijanskih podjetij IRI, ki so bile vključene v seznam za odpuste, je samo goriška livarna SAFOG ugodno rešila svoj položaj. V glavnem je to zasluga delavcev samih, ki so se odločno potegnili za svoje pravice. Vlada je zato popustila in namesto odpustov bodo delavce poslali v preusmeritvene tečaje, kjer jih bodo 12 mesecev usposabljali za novo delo z 80 odstotkov plače. Vlada je sklenila, da se začnejo poleg statev izdelovati še zaklopke za petrolejsko in ladjedelniško industrijo. Ukinili bodo tudi odelek za lito železo, namesto tega pa se z investiranjem 900 milijonov okrepi livarna jekla. Od teh bo 450 milijonov prispevala livarna sama, drugih 450 pa Finmeccanica.

do 27. oktobra. Helikopterji naj bi služili potnikom in tovrstnemu prometu.

Mala nagrajenka

Med nagrajenci natečaja, ki ga je razpisalo vodstvo padovanskega velesejma »Zelje otrok«, je med 273 nagrajenci tudi mala devetletna tržaška deklica Ester Milocco. Ni prosila za igrače in druge podobne reči, kakor večina otrok, temveč se je pridružila le tistim redkim otrokom, ki so zaprosili za svoje sovrstnike v nesreči. Več dečkov je zaprosilo vozčke za svoje paralične sovrstnike, da bi tako lahko posejali šolski pouk. Mala Ester pa, ki se je naučila pisave za slepce Braile, je zaprosila vodstvo velesejma za potrebne ploščice, da bi lahko pisala zgodbe za slepe otroke v zavodu Rittmeyer v Trstu: Njeni plemeniti želji so seveda ugodili.

Rojan

Preteklo nedeljo je bila naša misijonska akademija zelo dobro obiskana. Največjo zaslugu za to ima misijonar g. Andrej Majcen, ki je prišel med nas po 23 letih nepretrganega misijonskega dela na Kitajskem, v Hongkongu in v Vietnamu. Z lepimi skioptičnimi slikami nas je popeljal na področje svojega delovanja. Radi smo ga poslušali, saj nam je odkrival čisto nov svet. Spoznali smo, kako važno delo vršijo misijonarji, ki prinašajo zapuščenim bratom vero in kulturo.

Veseli nas, da na našem malem odru sedaj večkrat vidimo naš mešani cerkveni zbor. Le pogumno naprej in še večkrat nas razveselite s svojim nastopom!

Dolina

Mnogi, ki niste Dolinčani, vprašujete, kako je z novim župniščem in mladinski domom in zakaj se več ne omenjajo zbirke v Kat. glasu kakor prej. Predvsem smo z uradno zbirko v dolinski župniji zaključili. Dolinčani so v sedmih mesečnih zbirkah zbrali skupno 500.000 lir, kar ni majhna vsota, če upoštevamo, da župnija ni velika in da je zaradi komunizma tudi v Dolini velika duhovna razcepjenost. Uradne zbirke torej ni več, a marsikdo se še vedno spomni in mesec za mesecem prinaša svoj dar. Kupljena hiša s celotnim gospodarskim poslopjem je sedaj cerkvena lastnina in že delno služi svojemu namenu, čeprav še ni preurejena, kakor je za župnišče in mladinski dom potrebno. Stoji pa prav pred cerkvijo, čez cesto nasproti zakristije. Ob hiši je lep vrt in tlakovano dvorišče. Hiša ima tri zgornja okna in iz teh oken strmi jo trije veliki milijoni dolga... Dobro je, da to veste vsi naši prijatelji, ki boste to nedeljo prišli na tabor v Dolino; tako se vam ne bo čudno zdelo, zakaj bo v cerkvi po večerni sv. maši darovanje, kakor je navadno povsod na dan hvaležnice, ki jo v Dolini obhajamo na zadnjo oktobrsko nedeljo.

Na misijonsko nedeljo smo imeli izrednega gosta iz daljnega Vietnama. Obiskal nas je misijonar č. g. Andrej Majcen, ki deluje že 23 let v misijonih. Kakor v Dolini, tako je imel misijonsko predavanje v Boljuncu, v Rojanu, v Gorici; imel je

tudi kratek nagovor v Marijinem domu v Trstu.

Izredni večer je bil tudi 14. oktobra, ko smo imeli slovesni Requiem za pokojnega sv. očeta. Maševal je stolni prošt msgr. Salvadori ob asistenci štirih duhovnikov. Udeležba pri tej večerni službi božji je bila za Dolino izredno velika.

To nedeljo 26. oktobra, kakor vsi veste, bo ob 80-letnici I. slov. tabor v Dolini (bil je točno 27. okt. 1887) drugi tabor, na katerega vabijo prireditelji vse zavedne Slovence. Po končanem sporedu ob spomeniku sredi vaši bo v cerkvi za vse taborjane večerna sv. maša. Po namenu slovenskega naroda bo maševal msgr. dr. Jakob Ukmar iz Skednja, ki ima prav letos 80 let, kakor spomenik na prvi slovenski tabor v Dolini. V cerkvi bo samo tiha sv. maša z ljudskim petjem in na koncu blagoslov z zahvalno pesmijo. — Vabimo vse, ki pridete na tabor, udeležite se tudi službe božje, ki prav tako spada k sporedu II. slovenskega tabora v Dolini. Čeprav bo služba božja po končanem kulturnem sporedu, naj vlada v cerkvi zbranost in potrebna resnost.

Zavedni Slovenci, zahvaljujmo Boga, ker smo po zgledu očetov vztrajali v sveti veri ob čisti slovenski zastavi! Prosimo ga milosti, da bi se v novih časih na pravo pot vrnili vsi naši slovenski rojaki!

+ Kard. Celso Costantini

V Rimu je dne 17. oktobra nenadoma umrl kardinal Celso Costantini. Rodil se je pred 82 leti v Castion di Zoppola pri Portogruaru v Furlaniji. Leta 1899 je bil posvečen v duhovnika in je vse do prve svetovne vojne uspešno deloval med svojimi ljudmi v Furlaniji. V prvi svetovni vojni je bil vojaški kurat, po vojni pa je vse svoje moči posvetil ponovni zgraditvi po vojni porušeni in poškodovani cerkva. Nekaj let je nato vodil akvilejsko baziliko in skrbel za tamkajšnji muzej. Sveta stolica ga je nato imenovala za apostolskega administratorja na Reki v najtežjih časih Danucievega podviga.

Dne 9. sept. 1922 je postal naslovni nadškof in bil poslan kot apostolski delegat na Kitajsko. Ostal je tam več let in veliko deloval za utrditev Cerkve na Kitajskem. Krona njegovega dela na Kitajskem je bilo posvečenje šest kitajskih škofov v vatikanski baziliki pod papežem Pijem XI.

Po vrnitvi v Rim je bil imenovan za tajnika kongregacije »Propaganda Fide«. Njegove bogate izkušnje na Kitajskem so mnogo pripomogle, da je to visoko mesto vodil z vso modrostjo. V konzistoriju dne 12. januarja 1953 ga je sv. oče Pij XII. imenoval za kardinala, po smrti svojega brata msgr. Giovannija Costantinija pa je sprejel mesto predsednika papeške ustanove za cerkveno umetnost. Z velikim umetniškim čutom in visoko zmožnostjo je deloval na tem mestu. Zivljenje kardinala Costantinija je bilo zelo razgibano; z ljubeznijo, a tudi z neustrašenim pogumom je deloval v svojih visokih službah, dokler ga ni Bog poklical k sebi.

S smrtjo kardinala Costantinija je število kardinalov padlo na 54, od teh je 17 italijanske narodnosti.

Radio Trst A

od 26. oktobra do 1. novembra 1958

Nedelja: 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — Vera in naš čas. — 17.00 Bach: Sonata št. 2 v A molu. — 17.40 »Veseli planšarji«. — 18.00 Beethoven: Koncert št. 2 v B duru op. 19. — 21.00 Narava poje v pesmi: »In že poti so z listjem nastlane«. — 22.10 Koncert sopranistke Ileana Bratuževa. — 22.30 Mozart: Godalni kvartet v D-molu.

Ponedeljek: 18.45 Vokalni kvartet »Vercernica«. — 20.30 Bizet: CARMEN.

Torek: 18.10 Koncert Slovenske filharmonije. — 19.00 Utrinki iz znanosti in

tehnike. — 21.00 Obletnica tedna. — 22.00 Umetnost in življenje: »Letošnji salzburški festival«.

Sreda: 18.00 Radijska univerza: Mednarodne organizacije: »Obrambna skupnost za Srednji Vzhod«. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 21.00 Ludvik Anzengruber: »Krivoprišežnik«.

Četrtek: 18.10 Koncert organista Busolinija. — 19.00 Sola in vzgoja: Dr. Anton Kacin: »Mladina in naši pokojni«. — 22.15 Ivan Matetič-Ronjgov: »Roženice«.

Petek: 11.30 Zivljenja in usode: »Harold MacMillan«. — 18.00 Radijska univerza: »Hegel«. — 18.10 Mendelssohn: Simfonija št. 4 v A-duru. — 18.40 Vokalni kvartet »Zarja«. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.15 Koncert basista Danila Merlaka.

Sobota: 9.30 Bach: Koncert št. 1 v D molu. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.30 Oddaja za najmlajše: Ksaver Meško: »Ciganček«. — 16.00 Ivan Cankar: »Njen grob«. — 16.20 Mariborski mladinski zbor. — 17.00 Vittorio Calvino: »Stolp nad kokošnjakom«. — 19.00 Haydn: Koncert za violino. — 20.30 Tomčeve in Maroltove zborovske skladbe. — 21.00 Andrej Suster Drabošnjak: »Igra o izgubljenem sinu«. — Enodejanka.

Devin

V sredo 22. okt. ob 7.30 zjutraj se je smrtno ponesrečil Peter Michelin, poročen s Cvetko Breclj. Ko se je vračal iz nase-lja Peschiera pri Devinu, je na preozki poti s svojim avtom trčil ob tovorni avtomobil. Bil je na mestu mrtev. — Težko preizkušeni družini naše iskreno sožalje. Pokojnemu pa večni pokoj in plačilo za njegovo skrbnost in dobrotlost.

OBVESTILA

TEKMOVANJE PEVSKIH ZBOROV. Na Cecilijanko (23. XI. '58) se bo vršilo tekmovalje pevskih zborov. Do sedaj so se javili sledeči zbori: mešani zbor iz Rupe in Pevme; moški zbor iz Jazbin, iz Steverjana in oktet Planika. — Pevci na noge! Pričakujemo še druge zbrese z Tržaškega. Prijave zaključimo 30. oktobra. Pohiite!

AVTOBUS ZA DOLINO: SKPD sporoča, da se vrši vpisovanje za tabor v Dolini na upravi KG na Placuti. Cena je L. 500. **HARMONIJ** ameriškega sistema v precej dobrem stanju je naprodaj. — Naslov na upravi lista.

ISČE SE za takoj od 55 do 65 let stara poštna, dobrovoljna upokojenka, ki bi bila v pomoč osamljeni gospe. — Naslov na upravi lista.

OBVESTILO BEGUNCEM. V sredo, dne 29. oktobra ob 3^h popol. bo delitev živeža za begunce od abecedne črke A do L vključene. Ostali bodo prešli živež v četrtek 30. oktobra ob 8.30.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

+

Naznanjamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš oče

ANDREJ MARUŠIČ

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali v teh težkih dneh. Zlasti smo dolžni zahvalo prečastitemu g. župniku Reju, pevskemu zboru za žalostinke doma, v cerkvi in na pokopališču ter vsem, ki so dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Peč, 22. oktobra 1958.

Zalujoči otroci
Jožica in Oskar

V koloniji »Stokad« v Paularu v avgustu 1958